

Klagenemnda for krav om kompensasjon og billighetserstatning
for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i
internasjonale operasjoner

Unntatt off., jf. offl § 13.1 jf. fvl § 13.1

VEDTAK

Klagesak nr.: 20A/2011

Klager: [REDACTED]

Klagers prosessfullmektig: Advokat Jan Arhaug

Klagen gjelder: Krav om forsinkelsesrente på kompensasjon
etter forskrift 2009-12-22 nr. 1768
om særskilt kompensasjonsordning

Beslutningsdato: 9. mars 2012

I behandlingen har deltatt: Anne Stine Eger Mollestad
Eva Klepsland Drageset
Odd Helge Olsen
Trond Jørgensen

Konklusjon: Klagen tas delvis til følge. Skadelidte har rett på
forsinkelsesrenter fra fire uker etter at vedtak
om kompensasjon ble fattet og frem til betaling
fant sted.

1. Sammendrag av sakens faktiske sider

Klagen gjelder krav om forsinkelsesrenter på utmålt kompensasjon etter forskrift 2009-12-22 nr. 1768 om særskilt kompensasjonsordning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner (kompensasjonsforskriften).

██████████, heretter kalt skadelidte, ble i vedtak av 13. oktober 2010 tilkjent maksimal kompensasjon, hvilket utgjorde kr. 2.225.899 etter fradrag for tidligere utbetalt billighetserstatning. Utbetaling fant sted først den 26. november 2010, hvorpå advokat Arhaug gjorde gjeldende krav om forsinkelsesrenter. Det ble vist til NOU 1994: 20 Personskadeerstatning s. 65, hvor det heter at «...kravet først kan anses forfalt når skadelidte har beregnet og fremmet kravet, og skadevolderen har fått rimelig tid til å skaffe de opplysninger og foreta de beregninger som er nødvendige for å bringe på det rene at det foreligger ansvar og hvor meget som skal betales...» Forfall i samsvar med dette inntrådte etter advokat Arhaugs syn i og med hans brev datert 6. oktober 2010, således at forsinkelsesrenter påløp fra og med 6. november samme år. På denne bakgrunn ble det krevd renter for perioden frem til 26. november, beregnet til kr. 10.977.

SPK avsto kravet under henvisning til at kompensasjon er en G-regulert ytelse og at det ikke foreligger et reelt økonomisk tap. Advokat Arhaug anmodet dernest om at Forsvarsdepartementet (FD) vurderte saken. FD fant det naturlig å ta utgangspunkt i tidspunktet for SPKs vedtak. Ved en feil ble det imidlertid lagt til grunn at utbetaling fant sted 26. oktober, og at utbetaling således fant sted innenfor fire uker. Advokat Arhaug er ikke enig i at man skal ta utgangspunkt i tidspunktet for SPKs vedtak. Det anføres at dersom man bare skal telle dager mellom vedtak og utbetaling vil SPK kunne unngå renteansvar ved ikke å treffe vedtak. Det riktige må derfor være at forsinkelsesrenter påløper 30 dager etter at krav om kompensasjon er fremmet og tilstrekkelig dokumentasjon foreligger.

I forbindelse med ikrafttreddelsen av forskrift 2011-06-25 nr. 651 ble saken oversendt til Klagenemnda for videre oppfølging. Klager møtte ikke ved nemndas behandling av saken.

2. Klagenemndas vurdering

Rett på forsinkelsesrenter forutsetter hjemmel. Kompensasjonsforskriften inneholder ikke egne bestemmelser om rente. Det følger heller ikke særskilt regulering av rentespørsmål etter forvaltningsloven som utfyller kompensasjonsforskriften, jf §9. Spørsmålet blir derfor om forsinkelsesrenteloven kommer til anvendelse på krav under denne forskriften.

Forsinkelsesrenteloven regulerer renteplikten for «pengekrav på formuerettens område», jf. § 1. Avgrensningen til formuerettens område innebærer at offentligrettslige krav i utgangspunktet faller utenfor. Kompensasjonsforskriften har et klart offentligrettslig preg, sett i lys av de politiske beveggrunnene som lå til grunn for innføringen av ordningen. Den tar sikte på å gi økonomisk kompensasjon i situasjoner hvor krav etter alminnelig erstatningsrett normalt ikke vil føre frem. I tillegg er kompensasjonserstatningen er knyttet til folketrygdens grunnbeløp. Når grunnbeløpet på utmålingstidspunktet legges til grunn er det ikke rom for renter på beløpet forut for utmålingstidspunktet. jf. eks NOU 1994: 20 personskadeerstatning pkt. 4.7.4.5.

Når SPK treffer et vedtak om at det skal utbetales kompensasjon, må det imidlertid oppstå et pengekrav som det kan påløpe renter på, jf. forsinkelsesrenteloven §§ 1 og 2. Regelen bør derfor være at det påløper forsinkelsesrenter fra fire uker etter SPKs vedtak.

Når forfallet for renteplikten knyttes til SPKs vedtak, vil det som påpekt av advokat Arhaug kunne gi uheldige resultater i de tilfeller hvor SPK bruker lang tid på å treffe vedtak innenfor en G-periode (1.5-30.4). Å skulle vurdere nærmere hvilket eksakt tidspunkt SPK kunne og burde treffe vedtak vil imidlertid reise vanskelige bevissspørsmål og vil kunne føre til unødvendige konflikter og betydelig merarbeid. Kompensasjonsforskriften bygger gjennomgående på at reglene skal være enkle og klare. En regel om renteplikt hører ikke naturlig inn under en standardisert kompensasjonsordning med forutsetningsvis klare og enkle regler. Valget av G-regulering er nettopp med på å skulle danne grunnlag for forenklede oppgjør. Dersom det kan dokumenteres at SPK utsetter å treffe vedtak selv om forholdene ligger til rette for dette, vil klager kunne fremme krav på renter på alminnelig erstatningsrettslig grunnlag dersom en kan dokumentere at det foreligger erstatningsbetingende uaktsomhet.

Nemnda legger etter dette til grunn at renteplikten løper fra og med fire uker etter av vedtak er truffet. Dette innebærer at advokat Arhaug må ha krav på forsinkelsesrenter fra 13. november – 26. november 2010, beregnet etter den til enhver tid gjeldende forsinkelsesrentesats (pt 8,75 %).

For klageomgangen er det fremsatt krav om dekning av utgifter til juridisk bistand stort kr. 3.750 inkl.mva, for en tidsbruk på to timer. I henhold til forskrift av 24. juni 2011 om klagenemnda § 13, dekkes rimelige og nødvendige utgifter til juridisk bistand i klageomgangen. Nemnda har ingen merknader til kravet.

3. Konklusjon

SPK svarer forsinkelsesrente på tidligere utbetalt kompensasjon, for en perioden 13. -26. november 2010, beregnet med grunnlag i gjeldende sats for forsinkelsesrente.

SPK utbetaler kr. 3.750 inkl.mva. for utgifter til juridisk bistand i anledning klagen.

Vedtaket er enstemmig.

Oslo, 28. mars 2012

Anne Stine Eger Mollestad
Klagenemndas leder